

עבודת השם

פרשת "חוקת"

לצערו ולהעירו משנתו כדי לקבל את הכסף תמורת האבן היקרה ובזכות מצווה זאת של כבוד הורים בשנה הבאה אח"כ נולדה לו פרה אדומה, ובאו אליו חכמים ואמרו לו תביא לנו את הפרה אמר להם יודע אני בכס שאם אני מבקש ממכם כל הון שבעולם אתם נותנים לי, אבל אין אני מבקש ממכם אלא את אותו ממון שהפסדתי בשביל כבוד אב ואם.

מזה אנחנו צריכים ללמוד מוסר השכל: כף זכות על עם ישראל שאותו גוי ויתר על סכום עצום בשביל מיצווה מובנת ויש בה טעם כבוד אב ואם ואילו "בני ישראל מוכנים להוציא הם את אותו סכום למצווה שאינה מובנת כמו פרה אדומה. (מדרש אור חדש)

"הַנּוֹגֵעַ בְּמַת, לְכָל-נֶפֶשׁ אָדָם--וְטָמֵא, שִׁבַּעַת יָמִים." (חוקת יט'
יא) הנוגע במת טמא שיבעת ימים תחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר, אבל אם חס ושלום לא יתחטא ביום השלישי גם ביום השביעי לא יטהר, זה מדבר בזמן שבית המקדש קיים מטהר על ידי אפר הפרה, אבל בזמן הזה שכולנו טמאי מתים מה נעשה? אמרו חכמינו זיכרונם לברכה אין דבר שלא רמוז בתורה פה מדבר על אותה הטומאה שהיא יותר מטומאת המת כגון עברות חמורות מן התורה, עבודה זרה, גילוי ערויות, שפיכות דמים לשון הרע, ואם במקרה אחד פיתה אותו יצר הרע חס וחלילה ועבר על כולם או מקצתם ומתחרט, מה היא תקנתו? אמרה תורה בקצור נמרץ, הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי טיהר, זאת אומרת שנתנה לנו שני דברים, דהיינו ביום השלישי זה נקרא תורה שנתנה בחודש השלישי ונקרא אורין תליתאה תורה נביאים וכתובים, אד שרוצה שיתכפר לו במקום קרבן ובמקום סגופין ושיהיה לו חלק באלוקי ישראל ושיזכה לרום מעלה צריך לקבל על עצמו עול תורה לא נקרא עולה של תורה, אלא על ידי קביעות בתורה זהו שאומר הכתוב הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר, זאת אומרת שנתנה לנו שני דברים, דהיינו ביו השלישי זה נקרא תורה שנתנה בחודש השלישי ונקרא אורין תליתאה תורה נביאים וכתובים, אד שרוצה שיתכפר לו במקום קרבן ובמקום סגופין ושיהיה לו חלק באלוקי ישראל ושיזכה לרום מעלה צריך לקבל על עצמו עול תורה לא נקרא עולה של תורה, אלא על ידי קביעות בתורה זהו שאומר הכתוב הוא יתחטא בו ביום השלישי, וביום השביעי יטהר דהיינו שמירת השבת כהילכתה, או אם מקים שני דברי הללו מוחלים לו עונותיו של אדם. למדנו מפה שאדם לא יתייאש חלילה מאחר שהתחרט על מה שעבר ומקבל על הבא. (אהבת חיים)

"זאת חקת התורה, אשר צוה יהוה לאמר:..." (חקת יט"ב)
למה נאמר הטעם חוקת התורה בו בזמן שמדבר רק על דיני הפרה ולכאורה היה צריך לומר זאת חוקת "הפרה" והסביר כי כל דיני פרה אדומה מלמדים אותנו ענין טומאה וטהרה, וכל זה נובע מדיני התורה, שאלמלא תורה לא היו לנו דיני טומאה וטהרה כמו שאצל הגויי אין דיני טומאה וטהרה, כי אין גוי מטמא באהל כידוע, יוצא שכל זה נובע מקבלת התורה שעל ידה נהיינו מזוככים וכל פגם אפילו בדבר דק מן הדק משפיע עלינו וצריכים טהרה. כי נתאר לעצמנו שיש אוהל ענק מאוד ויש כזית מת מתחת לאוהל וכל ישראל נמצאים מתחת לאוהל כולם נטמאים אפילו כהן גדול. ואילו יעמדו תחת האוהל הזה אלף גויים לא נטמאים? הלא הדבר הזה הוא נגד השכל, אלא זוהי חוקת התורה שהמת מטמא דווקא את היהודי אבל הגוי נשאר כמו שהיה. וכתב באור החיים הקדוש שהסיבה לכך משום שגוף היהודי הוא קדוש וטהור ודומה לצנצנת של דבש שלאחר שמרוקנים אותה באים הרבה זבובים ומתחילים לינק מהדבש. שכל עוד הנשמה הקדושה שורה בגוף האדם, אין החיצונים יכולים להדבק בגוף. אך ברגע שהנשמה נפרדת מהגוף מיד באים החיצונים להידבק בגוף המת והם שנומרים את הטומאה אבל בגוף הגוי שהוא טמא מעיקרו אין לחיצונים מה לחפש שם ולכן אין הגוי נטמא במותו. לכן אמר כאן זאת חוקת התורה ולא חוקת הפרה כי כל הסיבה שיש טומאת מת ליהודי ולא לגוי שהיהודים שקבלו את התורה וחלה עליהם קדושה והחיצונים רוצים לינוק מן הקדושה. (וידבר יוסף)

"יִקְחוּ אֵלֶיךָ פְּרֵה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין-בָּהּ מוּם,..." (חוקת יט, א"ב)
אמר ר' יהודה אמר רב שמואל צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד לאביו באשקלון ודמא בן נתינה שמו ביקשו חכמים ממנו אבנים לאפוד של כהן גדול שהיה ברשותו בכספת. ובתמורה היו מוכנים לשלם כל מחיר והיה המפתח של הכספת תחת ראשו של אביו הישן ולא רצה

כניסת השבת
צאת השבת
שקיעה
ר. ת. מ.
הנץ

19:28
20:34
19:50
21:02
5:41

הפטרה: "ויפתח הגלעדי"

"קח אֶת־הַמָּטָה, וְהַקְהֵל אֶת־הָעֵדָה אֶתְךָ וְאֶהְרֶן אִחִיד..."

(חקת כ"ח) ציוה ה' את משה לדבר לסלע ותוציא להם מים ובפסוק יא מבוואר שמשה היכה בסלע ולא דיבר לסלע יוצא שלא קיים את ציווי הקב"ה בדיקדוק ולכן ה' הענישו משה רבנו הבחין שעם ישראל יותר מידי תלוי בו ושוכחים שהוא רק המנהיג של ישראל ולא בורא עולם התפלאו מניסיו הגדולים שעשה להם מי יציאת מצרים והדיבור לסלע זה דבר עצום שיכול לבלבל את עם ישראל ולחשוב שמשה רבנו בעל כוחות ויעשו אותו כמין אלוקים ח"ו לכן הפחית את הנס והיכה בסלע וכוונתו היתה לטובה ולא לרעה אך הקב"ה מוקדק עם הצדיקים כחוט השערה.

דבר אחר אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים ביד משה ואהרן, כלומר בזכות משה ואהרן כתוב (בפרשת כי תשא) מחני נא מספרך אשר כתבת, מפרש המגיד מדובנא, משל לשר גדול וחשוב בעיני המלך, בנו של השר הזה יצא לתרבות רעה, וכל פעם שחטא המלך היה סולח לו בגלל אביו שהיה מבקש רחמים על בנו, אבל בראותו אביו שבנו סומך עליו יותר מדי ואינו מטיב

דרכיו ואין סוף לדבר, בקש מהמלך שיורידוהו מגדולתו בכדי שהבן ידע שכבר אין לו על מי לסמוך כמו כן בקש משה רבנו עליו השלום מחני נא מספרך אשר כתבת, הורידני מגדולתי על ידי כך לא יחטאו ישראל בראותם שאין להם לסמוך עלי (אהבת חיים).

"וַיִּרְאוּ כָל־הָעָדָה, כִּי נָעַע, אֶהְרֶן; וַיִּכְפוּ אֶת־אֶהְרֶן שְׁלֹשִׁים יוֹם..." (חוקת כ"ט) כשראו ישראל שבעליה עלו שלשה ובירידה ירדו שנים, ואהרון אין עמהם נתפלגו לשלש כיתות, וכל כיתה אמרה סברה אחרת. מהם אמרו משה הרג לאחיו כדי לירש את הכהונה הגדולה. ומהם אמרו אלעזר הרג לאביו כדי לירש ממנו הכהונה הגדולה. ומהם אמרו הגיע זמני למות. ופרש רש"י לפי שהיה אהרון רודף שלום ומטיל אהבה בין איש לאשתו ששלום זה אחד משמותיו של הקב"ה ובפרשת סוטה מבוואר שהקב"ה בשביל שלום מוכן למחוק את שמו במים אז מי אנחנו שלא נימחל על כבודנו ונאהב שלום ונרדוף שלום בעולם ובמיוחד בין איש לאשתו שאם אין שלום אין הקב"ה יכול לדור באותו מקום נאמר לא שריא באתר פגים. (מעם לועז)

סיפור בהמשכים "תנאי היתר" חלק ב

קיצור: יום שכם עשו בני החבורה את דרכם ברגל, בשדות וביערות. צהל לפתע אחד מבני החבורה, "הלוא הרש-מנדל מיודענו מתגורר בכפר הזה. ודאי ישמח לארח אותנו בביתו".
המשך: נזעק הצדיק, "וכי לא יכולתם להיכנס לאחד הבתים בכפר?! ומה על הרש-מנדל מיודענו, הוא בוודאי היה יכול לארח אתכם?!". באין-ברירה נאלצו האורחים לספר כי ניסו לדפוק על השער ולצלצל בפעמון ביתו של הרש-מנדל, אך הוא לא ניש אליהם. דוק של עצב ננסך על פני הצדיק. כמה רגעים עברו בשתיקה, עד שלבסוף פלט: "נו, נו... ימים עברו, ובביתו של הרש-מנדל עצב ודאגה. זה עתה בא משרת הפריץ והודיע כי האחוזה הוחכרה לאדם אחר. הוא, הרש-מנדל, מתבקש להתפנות מבהית בתוך שלושה חודשים! כמה ימים התהלך סהרורי, ולבסוף החליט לנסוע לקוסוב. "רבי! הושיעה-נא!", התפריץ בבכי עם היכנסו לחדרו של הצדיק. באנחות מעומק הלב סיפר על גזרת הפריץ לגרשו מביתו וממקור פרנסתו. "לא נורא", הגיב הצדיק, למרבה תדהמתו, "תוכל לעבור לעיר הגדולה". "וממה תהיה פרנסתי?", ייבב הרש-מנדל. "שב-נא, הירגע", ענה הצדיק במתינות. "אני באמת רוצה לשאול אותך, מה היתר ליהודי להתגורר בקביעות בין הגויים, בלי שתהיה לו אפשרות להתפטר בציבור, לשמוע קדושה וחזרת הש"ע, להקשיב לקריאת התורה ועוד?". "הכפרי היה המום מדברי הרבי. הוא לא ציפה לתגובה כזאת. "אומר לך מה היתר", המשיך הצדיק. "כאשר יהודי הכפרים מקיימים את מצוות הכנסת אורחים, ומקבלים בסבר פנים יפות עניים ועוברי-אורח הנוודים בדרכים, מצווה זו שקולה כנגד כל המצוות שהיו מקיימים לו היו גרים בעיר. "אולם אתה, שסגרת את ביתך בפני יהודים עוברי-אורח הסובלים מגשם ומקור, אין לך עוד היתר להתגורר בכפר, ומן השמים נגזר עליך לעבור לעיר". הכפרי פרץ בבכי חסר-מעצורים. "הלוא כבר אינני איש צעיר שיכול ללמוד מלאכה אחרת, אחרי שחייתי כל השנים בכפר ומשם מקור מחייתי. זו גזרת רעב לכולנו!". הרגיש הצדיק כי ליבו של הרש-מנדל נשבר בקרבו. בנימה רכה פנה אליו ואמר: "הדבר תלוי עתה בך, הרש-מנדל. אם תיטיב את דרכיך ותכניס אורחים לביתך ברוח-לב, על שולחנך יאכלו ועל מיטותיך ינוחו – או-אז תחזור ותהיה ראוי לקבל את פרנסתך בכפר, והכול על מקומו יבוא בשלום". מאז נהפך הרש-מנדל לאיש אחר. ביתו היה למקום אכסניה קבוע לכל עוברי-האורח בסביבה, ומובן שגם העניינו עם הפריץ בא על פתרונו כאילו לא היה דבר. **סוף!**

פינת ההלכות "דיני רחיצה בשבת"

ב. מותר להתרחץ ביום טוב בבית, הן באמבטיה והן במקלחת, אף במים חמים, ואפילו כל גופו. וכל זה דווקא במים שהוחמו מערב יום טוב, אבל אין לחמם מים ביום טוב לצורך רחיצה זו. ובבית מרחץ אסור להתרחץ אף במים שהוחמו מערב יום טוב. ואם רוצה לרחוץ פניו ידיו ורגליו בלבד, מותר אף לחמם מים ביום טוב לצורך זה, דזו הנאה השווה לכל נפש. [שם עמוד נח]

ג. מים שהוחמו מאליהם על ידי דוד שמש, מותר להתקלח בהם כל גופו ביום טוב, באמבטיה פרטית שבבית, שדינם כמים שהוחמו מערב יום טוב, אחר שהוחמו מאליהם. ובלבד שיכול להיזהר שלא יבוא לידי סחיטת המים שבשערות, או סחיטת המגבת.

ג(ב) מים שהוחמו על ידי גוי בשבת לצורך עצמו, מותר לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו בשבת, או לשטוף בהם כלים, כיון שהוחמו בהיתר. [ילקוט"י שבת ד' ע"מ תה בהערה. שוב יצא לאור חזון עובדיה על הלכות יום טוב, וזכינו לכון לדעתו]

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפד בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרשו"